ΠΛΑΙΣΙΟ «ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ»

Αρχή: Πρ. 14, 26 - 28	**Τέλος: Πρ. 15, 30-35**
14, 26 Κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν **παραδεδομένοι τῇ Χάριτι τοῦ Θεοῦ** εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. 27 Παραγενόμενοι δὲ καὶ ***συναγαγόντες*** **τὴν Ἐκκλησίαν, ἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ᾽ αὐτῶν καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως.** 28 **<u>Διέτριβον δὲ χρόνον</u>** οὐκ ὀλίγον ***σὺν τοῖς μαθηταῖς***.	30 Οἱ μὲν οὖν **ἀπολυθέντες,** κατῆλθον εἰς Ἀντιόχειαν. Πρβλ. 13, 2-3:Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων **εἶπεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον**· **«Ἀφορίσατε δή μοι τὸν Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον <u>εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς</u>».** 3 Τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν. Καὶ ***συναγαγόντες*** **<u>τὸ πλῆθος,</u>** ἐπέδωκαν τὴν Ἐπιστολήν. 31 Ἀναγνόντες δὲ, ἐχάρησαν **<u>ἐπὶ τῇ παρακλήσει</u>**. 32 Ἰούδας τε καὶ Σιλᾶς **καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες,** διὰ λόγου πολλοῦ **<u>παρεκάλεσαν</u> τοὺς ἀδελφοὺς** <u>καὶ ἐπεστήριξαν</u>. 33 **<u>Ποιήσαντες δὲ χρόνον</u>** ἀπελύθησαν μετ᾽ εἰρήνης **ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν** πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς 35 Παῦλος δὲ καὶ Βαρναβᾶς **<u>διέτριβον</u>** ἐν Ἀντιοχείᾳ **<u>διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι</u> μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν** τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

Πρβλ. 16, 4-5: 4 Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδοσαν αὐτοῖς φυλάσσειν ***τὰ δόγματα*** *τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ πρεσβυτέρων* ***τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις***.
5 **Αἱ μὲν οὖν Ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ᾽ ἡμέραν**.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ *ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ (άνδρες + γυναίκες, «Ελληνιστές και Ιουδαίοι;)*	
Εκκλησία της Αντιόχειας **(13,1 πολυσυλλεκτική – πολυφυλετική προφήτες – διδάσκαλοι [...])**	**Εκκλησία της «Ιερουσαλήμ»** **(απόστολοι – πρεσβύτεροι [...]**
[ὅθεν ἦσαν **παραδεδομένοι τῇ Χάριτι τοῦ Θεοῦ** εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν.] 2 Γενομένης δὲ στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ πρὸς αὐτούς, **<u>ἔταξαν</u>** (= όρισαν, παρήγγειλαν, διέταξαν) ***ἀναβαίνειν*** (α) **Παῦλον καὶ** (β) **Βαρναβᾶν** (γ) καί τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν [πρβλ. Τίτος Γαλ.] πρὸς **τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους** ***<u>εἰς Ἱερουσαλὴμ</u>*** περὶ τοῦ ζητήματος (= της διαφοράς, διενέξεως) τούτου.	2 Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις **σὺν <u>ὅλῃ τῇ</u> Ἐκκλησίᾳ** [πρβλ. Πρ. 6: Ιουδαίοι και Ελληνιστές] ἐκλεξαμένους ἄνδρας *ἐξ* ***αὐτῶν*** πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν ***σὺν*** (α) ***τῷ Παύλῳ καὶ*** (β) ***Βαρναβᾷ,*** (γ) ***Ἰούδαν*** τὸν καλούμενον ***Βαρσαββᾶν*** (ομόηχο) ***καὶ*** (δ) ***Σιλᾶν,*** ἄνδρας ἡγουμένους ***<u>ἐν τοῖς ἀδελφοῖς,</u>***
3 Οἱ μὲν οὖν **προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας,** [διήρχοντο τήν τε Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν <u>ἐκδιηγούμενοι</u> <u>τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν</u> καὶ ἐποίουν **<u>χαρὰν</u> μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς**.	4 Παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ **παρεδέχθησαν** (1) **ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας** (2) καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ (3) τῶν πρεσβυτέρων
	Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι **ἀδελφοὶ** τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν **ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν** ***<u>χαίρειν.</u>***
36 Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν πρὸς Βαρναβᾶν Παῦλος· ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα **τοὺς ἀδελφοὺς** **κατὰ πόλιν πᾶσαν** ἐν αἷς κατηγγείλαμεν **τὸν λόγον τοῦ Κυρίου** **πῶς ἔχουσιν**	

ΚΥΡΙΩΣ ΣΩΜΑ «ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ»

Βλ. Θριαμβευτική Πομπή Βαρνάβα και Παύλου

Πόλεις	*Εξαγγελία*
Α. ***Αντιόχεια*** **14, 27:** 3[Οἱ μὲν οὖν **προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας**],	***(α) ἀνήγγελλον*** **(β) ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς** **(γ) μετ᾽ αὐτῶν** ***καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως.***
Β. ***Φοινίκη και Σαμάρεια*** **[ειδωλολατρικές περιοχές / Ανάκληση Πρ. 7-10 [Φίλιππος + Πέτρος]:** **15, 3**[διήρχοντο τήν τε Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν]	(α) *ἐκδιηγούμενοι* **(β)** ***τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν*** [καὶ ἐποίουν **Χαρὰν Μεγάλην** **πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς**].
Γ. Ιερουσαλήμ 15, 4,γ: [4]Παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἰερουσαλὴμ **παρεδέχθησαν** (1) **ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας** (2) καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ (3) τῶν πρεσβυτέρων	**(α)** *ἀνήγγειλάν τε* **(β)** ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησεν **(γ) μετ᾽ αὐτῶν**.
ΑΠΟΚΟΡΥΦΩΣΗ ***Ιερουσαλήμ*** **(όχι Ιεροσόλυμα!)**	**ΟΜΙΛΙΑ ΠΕΤΡΟΥ** <u>**Ἐσίγησεν**</u> δὲ πᾶν τὸ πλῆθος καὶ **ἤκουον** ***Βαρναβᾶ καὶ Παύλου*** **(**Παρατήρηση: Αντιστροφή ονομάτων) **(α)** *ἐξηγουμένων* **(β) ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς** **σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν** **(Ἔξοδος + Στέφανος Πρ. 7)** **(γ)** δι᾽ αὐτῶν [[13] Μετὰ δὲ **τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς** […]] **ΟΜΙΛΙΑ ΙΑΚΩΒΟΥ (ΘΕΪΚΗ ΦΩΝΗ)**
Β᾽ Ιερουσαλήμ – Αντιόχεια + Συρία + Κιλικία (Αντίστροφη Κίνηση [όχι Γαλατία]) Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι <u>**ἀδελφοὶ**</u> τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν <u>**ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν**</u> ***χαίρειν.*** ***[…]Εὖ πράξετε. Ἔρρωσθε!***	[25] Ἔδοξεν ἡμῖν, γενομένοις **ὁμοθυμαδὸν**, ἐκλεξαμένοις ἄνδρας, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν ***Βαρναβᾷ καὶ Παύλῳ,*** **[26] ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.** [27] Ἀπεστάλκαμεν οὖν ***Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν*** καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου **ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά!**
Α᾽ Αντιόχεια	[30] Οἱ μὲν οὖν **ἀπολυθέντες,** κατῆλθον εἰς Ἀντιόχειαν. Καὶ **συναγαγόντες** <u>**τὸ πλῆθος**</u> ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν.
Πρβλ. 21, 19 (!!!) **«Τελευταία Ἄνοδος του Π. στα Ιεροσόλυμα»**	[19] Καὶ ἀσπασάμενος (= ο Π.) αὐτοὺς (= τον Ιάκωβο και πάντες τους πρεσβυτέρους) ἐξηγεῖτο καθ᾽ ἓν ἕκαστον, <u>**ὧν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ.**</u> [20] Οἱ δὲ ἀκούσαντες <u>**ἐδόξαζον τὸν Θεὸν**</u> εἶπόν τε αὐτῷ […]·

Άμεσος Λόγος του Θεού		
Πράξεις 15	**Αμώς 9,9-11** **Μόνον στο Πρ. 15 παραπέμπεται**	**Ιερ. 12, 14-15**
Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου! 14 Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν **λαὸν** τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.	9 διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐντέλλομαι καὶ λικμιῶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν **τὸν οἶκον τοῦ Ισραηλ** ὃν τρόπον λικμᾶται ἐν τῷ λικμῷ καὶ οὐ μὴ πέσῃ σύντριμμα ἐπὶ τὴν γῆν 10 ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσουσι πάντες ἁμαρτωλοὶ λαοῦ μου οἱ λέγοντες «οὐ μὴ ἐγγίσῃ οὐδ᾽ οὐ μὴ γένηται ἐφ᾽ ἡμᾶς τὰ κακά»	14 ὅτι τάδε λέγει Κύριος περὶ πάντων τῶν γειτόνων τῶν πονηρῶν τῶν ἁπτομένων τῆς κληρονομίας μου ἧς ἐμέρισα **τῷ λαῷ μου Ισραηλ** «ἰδοὺ ἐγὼ ἀποσπῶ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν καὶ τὸν Ιουδαν ἐκβαλῶ ἐκ μέσου αὐτῶν 15 καὶ ἔσται μετὰ τὸ ἐκβαλεῖν με αὐτοὺς **ἐπιστρέψω καὶ ἐλεήσω αὐτοὺς** καὶ κατοικιῶ αὐτοὺς ἕκαστον εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ καὶ ἕκαστον εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ»
15 Καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν Προφητῶν καθὼς γέγραπται· ***16 Μετὰ ταῦτα <u>ἀναστρέψω</u>*** ***καὶ (α) <u>ἀνοικοδομήσω</u> τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν*** ***(γ) καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς <u>ἀνοικοδομήσω</u>*** ***(δ) καὶ ἀνορθώσω αὐτήν,***	11 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ (α) ἀναστήσω τὴν Σκηνὴν Δαυιδ τὴν πεπτωκυῖαν **(β) καὶ ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα αὐτῆς** (γ) καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀναστήσω **(δ) καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτὴν** **καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος**	
17 ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ᾽ οὓς ἐπικέκληται τὸ Ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτούς[1], λέγει ***Κύριος*** ***ποιῶν ταῦτα*** ***18 γνωστὰ ἀπ᾽ αἰῶνος[2].***	12 (α) ὅπως ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων (β) καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ᾽ οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτούς λέγει Κύριος **ὁ Θεὸς** ὁ ποιῶν ταῦτα	Μασοριτικό διὰ νὰ κληρονομήσωσι τὸ ὑπόλοιπον τοῦ Ἐδὼμ καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐπὶ τὰ ὁποῖα καλεῖται τὸ ὄνομά μο λέγει Κύριος, ὁ ποιῶν ταῦτα (Μτφρ. Βάμβα < Bible Works 9

1

2 Νεότερα χειρόγραφα προσθέτουν εναλλακτικές γραφές. Το εκκλησιαστικό κείμενο π.χ. σημειώνει: ***γνωστὰ ἀπ᾽αἰῶνος ἐστιν τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.***

Οι «θεομάχοι» (πρβλ. Πρ. 7 Στέφανος)	
Πρβλ. 11, 2 **οἱ ἐκ περιτομῆς**	**11, 1-4** Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.[2] Ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἰερουσαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς [3] λέγοντες ὅτι **Εἰσῆλθες πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ συνέφαγες αὐτοῖς.** [4]Ἀρξάμενος δὲ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων […]·[18]Ἀκούσαντες **δὲ ταῦτα ἡσύχασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν** λέγοντες· **ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς** **τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν ἔδωκεν.**
15, 1 **Τινές**	Καί τινες ***κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας*** ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι, **Ἐὰν μὴ περιτμηθῆτε τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως,** **οὐ δύνασθε σωθῆναι!** [2]Γενομένης δὲ **στάσεως καὶ ζητήσεως** *οὐκ ὀλίγης* τῷ Πα Βαρναβᾷ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν ***ἀναβαίνειν*** Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν καί τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς **τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους** ***εἰς Ἰερουσαλὴμ*** **περὶ τοῦ ζητήματος** τούτου.
15, 5 Τινες τῶν **ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων** πεπιστευκότες	[5] ***Ἐξανέστησαν*** δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες λέγοντες ὅτι **(1) Δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς** **(2) παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν Νόμον Μωϋσέως!** Συνήχθησάν τε **οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι** ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. [7]Πολλῆς **δὲ ζητήσεως γενομένης,** ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς.
15, 24 **τινὲς ἐξ ἡμῶν [ἐξελθόντες]** **[…] οἷς οὐ διεστειλάμεθα**	[24]Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν [ἐξελθόντες] ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν οἷς οὐ διεστειλάμεθα
Πρβλ. 21, 20-21 (Τελευταίο Ταξίδι Π. στα Ιεροσόλυμα – Υποδοχή Ιακώβου) **μυριάδες εἰσὶν ἐν τοῖς Ἰουδαίοις τῶν πεπιστευκότων καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ Νόμου ὑπάρχουσιν**·	[21]Κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι ***ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως*** τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους λέγων **Μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα** **μηδὲ τοῖς ἔθεσιν περιπατεῖν.**